

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a mesloga sve pokvare" Nas. Posl.

Predplata s poštarnom stoji 2 for., a u seljaku samo 1 for. za celi godinu. Razmerno 1 for., a u seljaku 50 novčića za pol godine. Ivani Carevin više poštarnina. Gdje se najde najmanje 8 seljakih to su voljni, da im list saljemo svim ukupno pod jednim žaljem i imenom, davaćem za 50 novčića na godinu svakomu. Novci se salju kroz poštarsku Našuaviju. Ime, prezime i najbližu Poštu valja jasno označiti. Komu List nedodaje na vreme, neka to javi odpravniku u otvorenu pismu, za koje se neplaća nistačka poštarnina, napisav izvana Reklamaciju. Tko List prima i drži, ako je posten, to ga li plaća.

Biračem kotara koparskoga i buzetskoga.

Na 9 ovoga mjeseca opredeljen je izbor zastupnika za zemaljski sabor u Poreču. Nakon zalog posavjetovanja sa najuglednijimi izbornici vaših kotara toplo Vam prepričamo, da svi jednodušno dade svoj glas gospodinu.

Vjekoslav-u Spinčić-u,

c. k. kotar. školskomu nadzorniku, čovjeku vaše krvi i plemena, vrednomu svakoga povjerenja, neka bude vašim zastupnikom.

U Trstu, 1. augusta 1882.

Uredništvo „Naše Sloga“.

Spljet „spašen“.

Kolo sreće u okoli
Vrteći se neprestalo
Tko jo gori oto dol
A tko dol gori ustao!

Krasne ove riječi slavnog Gunnulača liepo nam pristaju uz dogodaj važni i slavni o kojem evo hoćemo da obaviestimo hrvatski narod u Istri.

Veseli so narode, veseli se jer lanci skoro tisućeljutna službovanja i potičenost redom pucaju, pomala se zora lepoš budućnosti! Spljet slavni, ta ponosna priestolnica hrvatskih kraljeva, toj najdragocjeniji biser krunе Žvonimirove, pošta je stoljeća stenjao pod tujim gospodstvom, tako da je već, reč bi, izčeznula bila i zadnja uspomena slavne mu prošlosti i nestalo

joj znaka i traga i u njemu samom, ustađa ovih danah iz groba, u kom je tako dugo počivao, ustađa jo da opet hrvatski progovori i svjetu pokuže obnovljenu slavu naroda hrvatskoga. Prošlo je evo 805 godinah odlikan se u Splitu u crkvi sv. Petra na Luču krunu hrvatski kralj, osam sto godinah protoklo je, da onaj ljevi grad nije vidio pravog narodnog slavlja, osam sto godinah skoro prošlo da je onaj starodavni grad zaspao tvrdi san, dok ga nije ovo na 22. prošloga mjeseca hrvatska vila probudila i počvala da opet stupi u kolo hrvatskih gradova te da jih ponosan k boljoj budućnosti vodi! Na 22. prošloga mjeseca, poslij 6 dnevne borbe pada ova taljanaška citadela, taj glavni stan zloglasnog Bajamonta u komu se on bio ugnjazio tako čvrsto i tako stalno, da jo trebalo dugotrajne i težke borbe dok se ga iz nje iztjeralo!

Do pred par godinah Spljet je stao na čelu neprijatelja hrvatskoga naroda, Spljet se putom svoga »Avvenire« rukovao sa odmatnicom Riccom i ujedinom »Bilanciom«; odan je lukav Bajamonti upravljao cijelom Dalmacijom već na desetke godinah, i nigdje ništa propustio što bi moglo na škodu ili sramotu hrvatskoga naroda izpasti; a danas onaj isti Spljet stoji već na čelu dalmatinskih gradova u svečanoj narodnoj hrvatskoj odori. — Pod Bajamontom zavrtilo se naglo kolo sreće i Spljet nam opet sinu u svojem starom sjaju i hrvatskoj čistoći!

Na 22. prošloga mjeseca bje dovršen izbor u zastupstvo onoga grada i izabran 28 Hrvata a 8 samo Ta-

janaša, a i ti su bez vodje, jer Bajamonti videc kako će sramotno propasti, scionio za shodnije ako se nadade niti kandidirati. Pošto je dakle propao kod izbora za carevinsko vijeće, propao je i za gradsko zastupstvo u samom svojem rodnom gradu, komu se on otetom nazivao!

Pobjeda je to tako sjajna da se sjajnije niti očekivati nije moglo, jer kad se pomici da u poslovnjem za- stupstvu nije sjedio niti jedan Hrvat a da danas, kao preko noći, vidimo ondje sjediti njih 28, sve odričnih poštenih i značajnih Hrvata, kojim će prva brigda biti da hrvatskom jeziku svud povrate ono mjesto koje ga ide i koje je u prošlosti uživao, i kad se pomici da je Split najlepši grad Dalmacije, koga velika i kipa budućnost čeka, tad se lako pojmi, kako se ovolika stečevina jedva do- stojno procjeniti može.

Mi se dakle pobedi Spljetskih Hrvata baš od srca veselimo i čestitamo jih na junakom njihovom držanju, i to tim srdanju, što ova njihova pobjeda i nas bodri na sve to veću požrtvovnost u borbi za svetu stvar i jači u nas nadu i vjoru da nam trud neće bez ploda ostati, pošto u njoj jasno vidimo da nam narod pod tujim gospodstvom samo zaspasio a ne umro, pa da će se i on opet probudit i žil i zdrav čim mu kučeno čas probudjenja i preporda! U Spljetskoj pobedi mi jasno vidimo znak bolje budućnosti i za nas istarske Hrvate, i nadamo se da, kako je pred desetak i još manje godinah Irridenta u svojem programu imala i Dalmaciju, pa ju izbrisala, čim se ondje narod zna-

čajnimi muževi vodjen počeo buditi, da će isto tako i nam doskora za rukom poći izbrisati sa iridientinog programa i ovu našu siromašnu aliepu Istru, koju se za tujina pripravlja, držeć daleko od Skole, uređaj i javnog života hrvatski nam jezik, koji ju jedini kadar spasiti od propasti, koja joj pristi.

Istra hrvatska znači Istra »spašenja«; Istra talijanska znači Istra »nespašenac t. j. izgubljena!«

Sad neka biraju oni koji su na to pozvani i kojima je to dužnost! Našim Talijanom pako dovikujemo riječi, kojima smo počeli:

Kolo areće u okoli
Vrteći se na prestajo
Tko je gori oto dol
A tko dol gori ustao.

Ova stihove dobro će biti ako si i oni zapamte.

DOPISI.

Iz dolinje Istre, 20. julija.

Malo kada dodje mi u ruke porečka „L'Istra“; nu, kad mi je sreće poviriti u nju, moram, barem do sud, u zao čas svaki put žvakati po koji neprobivaljivi članak o nastavnom jeziku u pučkih u Istri školama. Dostigne, nijamno uzroka biti nenavladni čitateljivo ročenog lista na dužovnoj u istom jim pruženog brani. Kako dakle je ova brana? otvoru? Ni pošto onim, kojim je pripravljena, t. j. hrvatskomu, ili-pardon, serbско-iliškomu, rumunskomu, morlaškomu, i što je ja znam kakovom još u Istri puk. I jer naihauđili neće i nemože, zato ja nećemo kemički izražavati, nego reći nam je sâmo, da ova brana ima u sebi osobitu vlastitost, da pružitelju nauđiti može, a onomu, komu je sâpramana, u istini prudi. Da, braću sunzemljaci, braćo Talijani, vaše nespretni i nepravom temelju se nahodeće doku-

već kako dodjoh tako i podjoh. Pomalo odušljiv se iz kuće i premda je bilo mirzno one večeri, moje je čelo bilo sve znojno. Obrisah si čelo i uzdahnuh: „O Josipu! Josipe! Tu grij je tvój ugled, tvój čast, tvóje poštěne? Tebe je Bog radi tvój poštene žene i dobra čeljadi!“

A Šta bi si Razsuljevićem one večeri?

Ustaknuto nestrijevno dragog starca.

Naskoro čete čuti, odvratni mi on. Pijte gospodine. Pit ēti i ja, jer mi se skoro od

govora priljepe jezik za subo grlo. Starače uža čitvanu i magnuv ju na usta, odišće dobrotno, za tim mjesunu jezikom i smješće se primjeti: „abul sad sam si dušku prizovao. Jezik će mi Inglike teći.“ — Nu

čuje: — One iste večeri, dakle na danasni dan, sjedili su četiri muža u Antunovićevoj kremni u Pazinu za mizom kod vina. Prva dva bila su mužkarci stasita i kriepka. Pogled već i govor njihov kazao da nisu ličnosti uprav dobroga vladanja.

Treći bio je nam znani Grahorčić a četvrti nestrrelj „žudih Josip Razsuljević.“

Pred sobom imali su i čivanah vina a po obrazbi i govorib vidište se da ga nisu

neko mrmoreno. Što je to, pomislili u sebi i prikradob se blize. Pak so vidje? Kad

što koka svoje piliće tako skupi Marianu svoju čeljad oko sebe na molitvu. Klebali

su svrđ propelom u pristranskoj sobi i vrucu se molili Bogu a za koga se možili? Za nesretnog gospodara kuće, koju

mu nije bilo više pomoći od ljudi. Samo

Pazinski pop Frane bi me očito sa pro-

govadniceno pred pulkom obličio. Moja

žena nebi mirovala dok se ovo nadogodi.

Pak napokon imam dvije ure dobre do kuće.

Hu! hu! hu! nisam nikad vjerovao da ste vi žudiša tako spašuroso. I meni je htjela pokojna Mandalina brageputi je naš naskoro okanila toga posla, zahotila Graborčić.

Ah! i meni je težko, uzdahne žudih Josip, ali Šta se hoće? I ženu treba kadšto postušati, naročito kad muž dobrotnu put. Većeras je sveta noć pak kad nismo bježi u naše crkve, onda bi dobro bilo da idemo u ovu crkvu na službu Božju.

He! krčmaru nosi vina, vinku jedan bielegaćar. Naš žudih hoće da nam opevije ovđe predika svoje žene a nam nije ravno voju slušati ženske lapanje.

— Pijte Josipe! te obrahrive jednočvaške plašljivo srca, vinku opet jedan bielegaćar. Nebojte se žene. Ako treba braniti čemo vas od njezine ljetnine. Vi ste naš prijatelj, ta višeputa već vidjesmo se ovđe.

— Ako zakasnim? opet zapita žudih.

— E viš ga stražljivca! — Ako zakasnim odvratni ujeđljivo isti, poči čemo na tvoje imanje tamo preko potoka. Onđe čemo do danas odpočinuti i naći dobru večeru.

— A Bog? zapavi Razsuljević kao da ga je u srce neće boenulo.

— Hal! hal! hal! prasne bielegaćar u smiješ. Borga se strašite? To je, žudiša dragi, habski. Naš Bog je dobro vino, k tomu dobra pečenka i novac — Pij beno! i neciri se! vinku mu bezbožni i skroz pokvareni bielegaćar.

zivanje o nuždi talijanskog nastavnog jezika u pušči naših škola, nesluži vam ni malo na čast, i još manje donest će vam koristi; dapaće ako tako napredujete bilt ćemo vam puno zahvalni.

(Govorite, da vjivadilo nismo Hrvati, nego — što ja znam — neka čuvnata mješavina od vas različnih narodnosti. Hvala Bogu, tvrdite sami, da Tathjani nismo; i tim bi se vi smatrali zadovoljiti. Do ovajda vaša pravo, a ne da je. Sto da mi jesam, o tom ćemo se mi sumi s ostalom našom braćom pogoditi — bez vas, ako bi se o toj stvari imalo u obče pogadati. Te i mi vas nepitamo, koga tajlanskog narječja da jeste, ter se još manje o tom s vama pravdamo. Deveta nam je to briga! Ako jezikom našim nedostignemo njuha civilitá propria, bolje po vas; robovati ćemo vam i unapred, kao da sad; da, voliti ćemo to, neg potaličanjići se. Ako pak u jeziku našem izobrazavajuć se ipak progledamo (sto Beže sačuvaj), nebojto se nas, dobro smo mi ljudi. »Da oltre mezzo secolo i više imate škole u vaših rukub; i puk naš na istom stepenu izobrazjanja, kao bi jaše prije «oltre mezzo secolo». Dajte nam škole za naš puk. samo dvadeset godinama, — to se zna svom pomoći, koji i vi dosad imaste, — i pjevat ćeš: »Domus mea (in Istric) deserit est. Ako poznajete, moje škole, poznamo ju i mi. Lukavno, oprezno i fino promišljeno uređenje istarskih občina s jutrom na glavi, je onaj po svoj Istri razgranjeni nasič, koji završira, zaprečuje i guši svaku našu dobru stvar. Nu zato, braće, neklonimo duhom, radimo; da nam za pravednu, da, svatu stvar, koja mora prije ili kasnije poobjediti.

No, znatno, do česa je protivnikom našim: "Priravili Istru kao zraku na krilo blažene i žudjene zemlje"; i za to valja hrvatski u Istri puk razdužiti u mno-govrtnu narodnost — akoprom smješno —; svakoj toj dokazati, da suma sebi ostavljenja, mora propasti osobito ekonomično —. (Što je dakako najnežnija i najmokša strana kod prostog puka; ciljaj zata u tu ranu) — tako se nesrednje sa suzemućačom Tallijom odrekav se materinjeg svog jožika. To je praktično, govore, podučavati u školi hrvatsku djevu u hrvatskom jožiku je: nide-letna metafisika = punto reala. Dakako, praktični su ovi Božji ljudi za se, u ne za nas.

Nu, na nešto vas ipak moramo opozoriti: Činjenice ostaju činjenice, te ih, pošteni čovjek nekih ili izopacivati ne može i nestuje. Ako vam je do toga, da barem vaši sumišljenjaci ostanu uvjereni, da za zagovarate pravednu stvar, nego vam je erao za biele. U broju 28. potočke "L'Istria" od 8. t. m. govoriti njeki dopisnik u Vodnjani kultuvno pretresljavajuće uvedenje hrvatskog kao nastavnog jezika u Školu barbarsku občine, da "il portar la legge fondamentale dello Stato, nel seni voluti da certi messari che poco o punto conoscono la nostra provincia, equivale precisamente a portar la confusione non solo, ma la rovina economica di una gran parte del nostro [to è reči robovi naši] contadini slavi". Pustimo na stran Cleonovu mučrost drzne ova izreke to potrudjajućemo sami, kolikot pozna *ovaaj messere* la nostra provinčia. Nije Istina, da "la scuola Italiana in Barbana funzionava mirabilmente, tanto per profitto che per frequentazione"; protivno je već dokument istinskom i pravednom statistikom, oia se nekih nadgleda osmrotn svakomu

ja se nekiati nedado usuprot svakomu
krivljaju. Ako i sadasnja hrvatska škola
nedonosa željenog ploda, to doduse nije
krivlje u hrvatskom nastavnom jeziku,
čak i trazimo krvlju tamu, gdje u Istini
češći. Poznamo tajku mornu, koja leži na
namošnjoj hrvatskoj školi, te zazire njezin
napredak samo zato, jer je ona hrvatska
škola, o tom drugi put. — Da, *la cose*
njene dobi je bila talijanska škola, *propo-
vedevane tranquillamente per loro calle-*
jerujemo rado. *Tranquillamente* šeće
bitac po šumi, kad medvjed spava u svom
logu; i volio bi lovac ubiti spavaju-
ćeg, neg s probudjenim se boriti. To je
Baravski, i zato nezamjernoro dopisniku
pripravljeno tali konosecavano e conoscono-
sori, da esser loro non soltanto indiferente
ma molta più facile l'apprendimento teorico.
In questa lingua di confronto a qualsiasi
altra. To jest i ostati će samo tvoj *epic
esiderio*, dopisničko moj. — Nije istina,
čak i *Barbana alberga non poche famiglia*
prettamente italiano, *sconosciuto asfalto* *che
anci dialetto slavo*. Beg, ti presti, grishko,

asi dalielo slavo. Bog ti prosti grieche ovijedje te, (meserice) vodnjanski, ine-
ui mi samo jednu **osobu** barbanske
čine, koja nepozna "praticamente la
lingua slava". — Njija istina, da canche
vala ti na milosti i veleodnosti, dopis-
ala vodnjanski, kao da mjesto Barban-
do (campagna) unor e' alcuno vorrei
tre, (pusi se oprezan) che non conosca
italiano. Na prste luhke je izbrojiti one,
pojli lome samo a negovore talijanski.
Ova istina, da Barbanci uzdržaju i rap-
porti cogli italiani, i dalje "anzi" non
anno rapporti che con questi. O tom bi
dalo mnogo govoriti. Barbanci, koliko
dalje biježao od talijanskih lističa
Istria, tolliko bi bilo bolje, po njega
znamenitosti, i dućeno, po svih

dajše dopisnik o «campo didattico», Šopet bušen o praktičnom svojem principu je prehabsurdno, da pobliže Šo o tom rečemo. Ako je «imposibilne snaturare e istituzionali della provincia» bogme «impossibili», bit će vam «snaturare le frazioni delle varie relazioni esistenti in Istria». Prošla su vremena, kad je stari Šabac pomnožavao svoj narod s milijuni naših bratnih Hrvatskih Slovjanjan. Znamo dobro, vam je do takozvanih naravskih medjavi i Što je medju ovim tutdjevima vam elementarne se okrutno pofaljaničili. To je Izreka — u privatnom razgovoru jedan na marljivijih razsriteljih tuljansštine u doba početja Istrli. I drugi, marljivi dopisnici „Istrie“ na mojo opazku; da se upravo čudimo i plitkoh i nespretnosti dokazivanja litslje „L'Istria“, o nežduži (§) tuljanskog nastavnog jezika u pučkih naših školah, umireni nam odgovori: „Clij posvećuje sredstva Sli / i posle nam govorite «nestatori politici», i smutitelji mira. «Oseremo tutto biti» će valjda i viašažozinka. Smješno je predbacivanje rečenog dunavskog dopisnika u „Istri“: quānd' ecco un prete a Barbanu! a mestare nel fòrdito sollecitate delle passioni politiche. Tk i lovi i love u Barbanu „nel fòrdito, do krajat čemo drugi put, — kad nas izazivaju, nu ne brbljanjem nego činjenjeljima. Da je „il prete“ uzbudljivac u puku „passioni politiche“, gudna i kukavljati je ta potvora. Poznat nam je onj svećenik Šo, što je tamo poduzeo, učinio je i bilo ljkubavi do izričtuoga mu puka; bilo mu je do njegovog duševnoga i materijalnog blagostanja. Jeli je to politika? Dobro, um je poznato, dà, možda bolje nego vodjanskomu dopisniku, od kojeg se strana go političe u Barbanu upravo strasna poli- politika, kojoj se sve i sveto žrtvuje o tom prigodi. Dopisnici govorilj da je u Frequentazione alli scuola va d'anno in anno saopštendo ed il progresso si è reso nulla. Ako bi u isti fizički i teoretički osnovi

Ako bi ih bio do Istine, reći bi morao ovako: Svaštā so čini, da se obalni poluzak škole u Barbani i oslabi njezini prednici, lato, za moći svjetlosti reči: eto mi ploda hrvatskog nastavnog jeziklju o tom, kako gori obecnih, drugi put li poveri maestro *laicem* 1900 točka on manjo negoli effeti negativi d' un istrujone fulsatu, uzdišo daljo vodnjanski Je- emija. U ovoj izreki Istilnita je samo rje- poverio. Poznatum tog učitelja bolje nego odjanski dopisnik, koji slabo poznaje hrvatski jezik, kojim su u školi podu- je. Hrvatska škola u Barbani morala bila je vrstnoga i požrtvovnoga učitelja, koji bi bilo kada pokazali kakav uspjeh od svoje djece. Preporučujemo predo- lavljenoj oblasti stanje ove škole, da se u dobe što providi.

Savjetovali bi učitelju Malitgoju, da se gleda za kakvu školu s talijanskim načinom učenja, tamo će za gotovo nadređoga zadovoljstva. — I opet je „prete“ ujmljiv svršaju naš *intitut* Vodnjanci: »Egiziranjanica li pić grossolana ču tenuta u oglio lu primo luogo dal prete. To je jekućačat, bogime, vredan svojih premisala.« Zog daj n... mi pamtelje. »Et ipse peccatum nullum tulit; proppali, propni njega, koji je mjesto da bude «lux mundi, učinio mu stenebarum!« Rsum tenetisac, koji je sve sto ml »da olte mezzo se-
gudjansmo, razorio; što mi proslyet-
ismo, pomočio; što dobroga u puška sreca
dojekoso, i glavu njegovoj zatukosmo,
opuči i ognjipo, sve ovaj mračni popi-
lje. I da nije to lamentatio?«

Neko ubi učinio, što donoseamo i ne

Neće bili suviše, ako dozovemo u pate — osobito c. k. školskim oblastima — i time ove date, što natom jih je nješki donositi iz barbarske občine u "Našoj Slogi".
14. god. 1880. naveo: "U barbarskoj jedini imade 3713 stanovnika"; među njima je talijanskih i potuljaničenih 63; teore dužne škole polazili ima 429; među njima 6 (šest) od roditeljstava talijanskih i potuljaničenih, koja ipak, t. j. ovih zadnjih 6, st., kao i ostalih 423 hrvatskih razume se govor hrvatski. *Ove istinete, i imparsiali istinatamente numeriche in linea nazionale;* a taj se zabilježi i vis. Vladala. — Tako je; pojaviv istinatog stanja stvari nemože preljetiti ni stolnica člančićak i dopisani u austriji. "Laž ima kratke noge", govori naša naša poslovica: i to se je obistalo i kada ustrojivanja hrvatske škole u barbanu. Laž, kratkimi svojim nogama, strkati nije mogla niti do Poreča; kad istina naša putovao latkim korakom Beća, i natrag. Do viđenja! ako mi Vi, stni gospodina Uredničte, budete blagovolili ustupiti malo mjestance u vašem vjenjonom listu.")

Iz Buzešćine u Juliju 1882.

Zakon, ako se nevarano hoće, da se činske sjednice drže svakog trećeg mjeseca. Kako se u Buzetu spoznjuju ti začini, viđi se iz tog, što nije občinska jedinica bila savzvana od stare godine pak do 28. januara t. g. Gospodin podestat i župan (nešto klarije) najbrže je nešto počeo njušo, pak je zatezao sasvati občinsku sjednicu. Dnevni red bio je dugavački, bilo je 13 točkaf. Med draginji bilo je imopavanja nötelišće i podnositelja

^{*)} Veoma će nas veseliti, budete li nas
sudjelu o doljno-istarskih stvarih i dogo-
đijih izvješćivao; valja protivnikom krišku

Kod ove točke bili su naši zastupnici
umili predložiti da bude i u buzotu
Školi hrvatski učevni jezik. Nadalje
su se sporazumili, da odpošalju na
stupničku kuću u Beč molbenstvo sli-
čnim, koje su poslale občine Kastav,
prinac, Lovran itd., da se najne polag-
melnjih državnih zakonak spôstuje
Istri naši milji materinski jezik u jav-
urodih i u srednjem školstvu. Pred sjednic-
om, da naši zastupnici neipo sporazumili i sl-
no i veselo išli na djelo. Kod razprave
o učiteljstvu i podučujuću dva bratara i
ustrašiva Štreljska zastupnica Flego
i u Franci predložila, da se ni učiteljstvu
ni podučiteljstvu definitivno neimenjuje, n-
da ostanu provizorno oni koji sada u
pak buduće, da se opet službe razp-
atad da će se naći takvih silah, koje
i hrvatski moći podučavati. Da u Buzetu
moraju učitelji biti vještici i hrvatskom
ziku, to jo i sam podestat priznao, i o-
čao pomoći u sjednici občinskoga Školskog
veća od dne 20 pr. ožujka. Na
ga u ovoj sjednici sjetio zastupnik Fr.
Flego zagovarajući hrvatsku školu u Buzetu
zatu u podestat video da predaleko
opomenu ga, da nije ta stvar na dnu
nom redu. Flego mu odgovorio, da već
zastupnikom želi to razpravljati te
se mora dakle na dnevnici red metnu-
Podestat brže volja počeo brojiti glosa
na svoje prste, dall se ima ili no o
razpravljanju. Nabroj li 13 da, 13 nđ.
Dalo mu se na prsto — a Franc Flego
opazio da nije moguće s jednom rukom
dvije djelo obavljati — pak opet bro-
je ih nabroj 14 da i 13 nđ. Sada bi
bilo moralo razpravljati o hrvatskoj Školi
u Buzetu; nu podestat predomislio
ređe: Goveran je odlučio da u Buzetu
bude talijanska škola (!), proti gove-
renjem nesmisljeno id. Kad hoćete, razprav-
imo, nu najzad, kad sve druge to
obavimo. I tako ostane,

Iti neutralnički zastupnik Flego Fr. predstavlj i molbenicu na carovinsku kuću, koju se su kako smo već spomenuli bili naši sporazumili. Molbenicu ove je stane u i u talljanskom pravodu. Kao g. glavar Charlet začinje, počne tvrditi, su to same uvrede za vladu (sto), da im neće drugo postignuti nogo veličine nešreća za občinu itd. Nu Flego dolazi da nije u njih uvredje, da jo sveđe pravdu što su u njih tražili. Podstat uz ponovo dvojice drugih zastupnika, koji su po sjednicu zadali svoju riječ, da će glasova za molbenice, — počne moliti Flega, ne da donese drugi put na dnevni red uz razlenu promjenu. Nu Flego tvrd kao stvarne neće, nego da se u toj sjednici moraju njih razpravljati. Glasovalo se te podesne nabroj, štu za Flegov predlog. Fleg je opomene da jo progresaše. Broj opata pak ih najdo 7 — jedan put — i naša se jih 9. — Bože moji mil, ikako da se okrsti ovaj postupak? Tad nastane buši. Šaronski stavlju vikat, Šćivođad itd. Nu se isti upotrebili ova sgođe, te razpusti sjednicu. I tako se za sada rješilo razpravljanje o brezutici skoplji u Buzetu.

U buki šarenjak Gržinić iz Kotlih re-
da razumi više englezki nego hrvatski.
Tonku Gržiniću! Da ti je poštena maj-
onaj čas iz groba ustala, što bi ti bio
rekao? Podgrđalo si majčin jezik!

Imamo vam saobalti još jednu, vidiće kako se kod nas s nami postavlja. Dne 15. pr. mjeseca bljaje mjestnoj školi sjednica, kojoj je predstavljao Josip Agapito, prvi občinski savjetnik mjesecu odsutnoga glavnara. Međ drugim stvarima predložio je dan skolskoga vječna, da ga moralo predvaditi koli u mužičkoj tolli ženskog školi za knetsku djece u hrvatskom jeziku, ako se želi, da djece napravuju, osobito u prvom razredu, a stoprije u drugom razredu, da so počme stoprije talijanskoga. Ko je što gorega rekao, taj Agapito nit čuti nije htio nit je dopustio, da ga glasuje za tu stvar znajuće dobro, da je bio većina na taj predlog. Zašto onda sjednica? Čemu onda školsko vječna? Ono neka ostoji samo za Talijanek! Tu treba liječnik da nas izazivati, nesmijemo zaostati, mi moramo postati neoplakivi i neupravljivi! Spominjem vam je, da jo kod ovih sjednica držao ljepljegov g. Negri, Što mora služiti na čast! Kazao je „svakomu svoju“ — dajte Bogu, što je božje, a vrugu koju je većina! Pet ili ju je bilo prisutno na sjednici, četiri od onih su prosvjedovali i protestali proti tomu, što nije g. Agapito dozvolio, da se glasuje o hrvatskom jeziku.

Zastupnici čučelice obćine! Vazne stvari
će se opet kod vas razvijati, naš narod
marljivo pazi na svaki vaš pokret i svaki
vaš djejstvo. Na sve strane osvešćen
sme naš narod, eto vidite, u Splitskoj Dal-
maciji, gdje su već preko 20 godina pa-
tuljili Tuličani te pedali odvukla našem
narodu, poljedio je sjajno naš narod i ko-
nica je doba, da i mi zavladamo u svojoj
kući. Nedjutje se zastrasti ni od podestata
ni od nikoga bio viši ili niži od njega
recite da je presna luž, kad sam yako reč
da su spomenice, kojim tražite pravo za
svog jezik, uvredu za vladu ili kojega dru-
ga. Tko svoje pravo pita, nikoga ne
predjavlja. Na svaki način htjeli bi vas ođ-
rati, da štogod učiniti za svoj jezik
i svoj rod, na vamli je, da pokazuete, kakvu

U Baški, dne 24. srpnja 1883.

Pučanstvo ovoga našega trgovština proslavilo je dostojnim načinom i l o v e g o dine slavnu uspomenu svete braće slavljanskih apostola Cirila i Metoda. Nakon bude dozvoljeno na ovom mjestu po koju o toj svećanosti reći. Netom, da je blago sunčao svoje zlatne trakeva na istoku pomolivo, prvi bijahu naši dinični mornari, koji u znak narodnje svećanosti okitile svoje brodove usidrene u luci sa mnogobrojnim zastavama. Isto takodjer nakićeni bijahu sa zastavama prozori naše narodne čitaonice. Sa ranim već jutrom veselo zaživile žvonovi župe naše crkve i drugih područnih crkava naše župe. Odmah u jutro moglo se opaziti kako narod odjeven u blagdanjem vrata hri u hram božji ter se vrueći molj Bogu i preporučuje u moguću zaštitu svetu svojih apostola Cirila i Metoda. O 10 sati pred podne započela je u župnoj ovoj crkvi svećana služba božja. Sve staro i mlado pobrili je u crkvu i narod svetkovao je dan 5. srpnja, kao dan Božića. Ako nepm, se u području ova župe od davne davnine obavljala služba božja i drugo bogoslužje u glagoljici, nu taj dan očitoju jo svatko u duši nejko pravorečku Izvanredno dirlinicu i neopisivu radost. Zar nešta li se narod u istini radoval, što između toljkim narodi, koji su u kruju katoličke crkve, jedino nas hrvatski narod u Istri, Dalmaciji, i Hrvatskoj u pojedini biskupijah tu povlasticu stavlji i hvaliti dragoga Borga u svojem staro-hrvatskom (glagoljicom) zilku. Iz ovoga nek se i neprijatelji naši uđu, da se naš narod potrebo buditi od svoga sna i počeće se upoznavati sa svojom dlešmom i slavnom proslošću uzdajući se u Boga, da će nadoci vreme, a to da nije ni dugo, kad će biti narod hrvatski onakav, kakav je bio u ono doba, kad su ga rimski pape prezvali predizdjem kršćanstva. Svakača pravoga Hrvata nek hodre u uzračnosti sa svoju crkveno političku neodvisnost i slobodu primjeri iz života ovih svetih apostola Cirila i Metodija. Zar su oni malo podnesli radi togu od svojih ljudiju neprrijateljih, što su slovo božje bogotjubnemu svomu stadiu u narodjem jeziku tumačili? Jesu li možda oni nadvladani ostali? Nisu. Su svu svoje neprrijatelje silavodobitno nadvladali i evo mi se njim dvime kao dvimi sjajnjim zvjezdama, koja nam ilitraju na obzorju i koje nam kažu put spasa u vječni život.

Dne 15. pr. mj. u jutro došao je u našu sredinu presvetili nam biskup Dr. Franjo Feretić. Dne 16. dieito je sv. potvrdu mnogobrojnoj dječiji ova župe. Koliko su dobro i moglo mi smo učiniti, da ga što dostopljije dočeklamo. Na večer dne 15. kad je naš biskup pred večer otišao u hram božjim, da započne svoju kanonsku vizitaciju, od župničkog stanja do crkva sprovadljao ga svećenstvo a pak skroz čitav put čekao je klečeći, da zadobjije od svoga nadpastnika blagoslov. Čim se je biskup većma crkvi približavao, tim je sve to većma bila povorka pobožnoga pukta. Nakon obavljenih molitvih, okretnuo se prosjetiti biskup puku ter kratkom ali jezgovitom besjedom pozvao je narod ne se pripraviti na skrušenu molitvu, koja će imala iste večeri obaviti za pokojnike. Kad su se obavila propisanе molitve u crkvi izasao je pontifikalno obučen izvan crkve u obrodu praćen od mnogobrojnoga naroda. Izvan crkve također obavljene bježu ostale molitve za pokojnuc, koje bi se imala obaviti na groblju.

Dne 16. pr. mj. bilo za ovo pučanstvo pravil dan radošt, diečila se sv. potvrđa. Crkva je naša prilično velika ali taj dan prigodom službe božje bila ju tlesna. Velikom napetošću slušao je naš narod zlatno solilo sažega dubovnoga nadpastira te smo osvijedočeni, da su njegove mudre riječi pale na dobro obdjelano zmijštje i da ih pak nikada neće zaboraviti. Presvetiji biskup zadražio se ovđe i 17. a dne 18. podje Dragu na vizitaciju te pod večer istoga dana vrati se u našu sredinu, gdje se je os zadražao do 19. na večer, oduševljen je kretnju u Krku. Mi mu nemožemo nego po-feliti, da ga Svetišnji Bog još uzdrži u trepkom zdravlju živa i zdrava na mnogu ljeta, crkvi na čast i diku, povjernomu i studiju na spas, a miloj nam domovini i našar!

U ime dobromislećih rodoljubah mornarski sin.

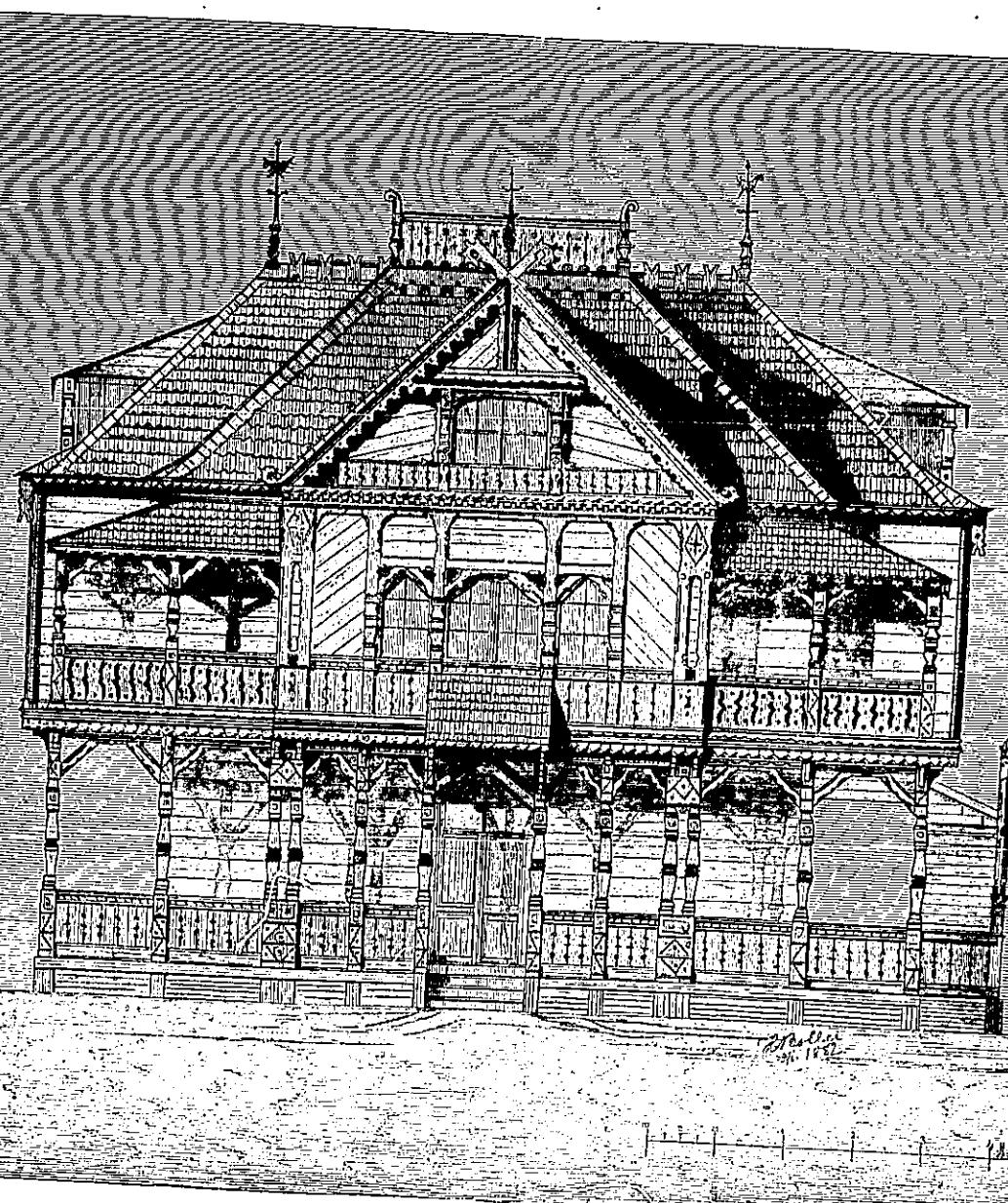
POGLED PO SVIETU.

U Trstu 31. srpnja 1882.

Kako se čuje, carevinjsko vijeće
a će se sastati negdje sredи mjeseca
oktobra, jer dотле да će biti ovršili
voj posao i oni zemaljski sabori, koji
ebeju još ni sazvani.

U ovo petnaest dana mi južni
laveni doživimo dva velika domaća
ogadjaja. Jedno je pobjeda hrvatske,
aradne stranke prigodom občinskih
izbora u Splitu i Dalmaciji, a
drugo uvedba slovenskog jezika u
škola u Kranjskoj, gdje je

Hrvatski pavilon na tršćanskoj izložbi.

Na dan otvaranja tršćanske izložbe uvjereni smo, da ćemo našim čitateljima ugoditi, što jim donošamo u prilogu današnjega lista sliku hrvatskoga pavilona, koji već krije u sebi sve što je boljega na obrtničko-gospodarskom polju mogla Hrvatska u kratko doba izložiti. Po jednodušnom priznavanju svih, koji su dosad pohodili izložene prostorije, hrvatski je pavilon najkrasniji predmet ciele izložbe, sve mu se divi i hvali marljive i umne Hrvate. Moglo li se reći, da se sami hvalimo pa zato navajamo ovde nekoliko izrekah iz članka sadržanog u broju 174 od 29. jula tršćanske novine »Adria«, koja piše:

»Među izložitelji, koji zaštuju, da se jih spomene kao primjer umne marljivosti i brige, jest Hrvatska. U romantičnom od Hrvatske za svoju skupnu izložbu sagradjenom pavilonom može se reći, da je već sve gotovo. Najveća zasluga ide neutralnijoj djelatnosti prvoga komesara dra. Kršnjača, koji se je ranj zauzeo svim žarom živoga patriotizma poduprta dubokim umom i svestranom kulturom. Hrvatski pavilon bit će, scienimo, jedan od najbolje uspjehlih predmeta naše izložbe, a posjetiteljih neće mu nikad manjkati.«

Iz ovoga mogu uviditi naši čitatelji, kakav je hrvatski pavilon, čiju

sliku danas donašamo. Načet za taj pavilon sastavio je gosp. Bollé po narodno-hrvatskom stylu. U više smo već novinah čitali, da je sagradjen po staro-ruskom stylu pa nam je kazati, da je to hrvatsko graditeljstvo. Sgrada je sva od drva, bogatim rezbarskim uresom nakićen i bojadisana raznim bojama te svakoga sioča nješto na slične sgrade u sriemskih selih te jedini je zahtjev, da se taj pavilon sagradjen hrvatskim novcem sačuva Hrvatskoj a da se neproda. Drvo iz kojega je radjen, deset godina je staro te nije straha da će kasnije drvo nabroknuti il da će se štograd pokvariti. Svaka čast ido i hrvatske radnike, koji

su riedkom vještinom pavilon u malo danah složili. Još nam je reći, da je pavilon sagradjen pomoću hrvatske zemaljske vlade, občine i obrtničke komore grada Zagreba, nještoj drugih občinah i dobrovoljnijim podpisivanjem, dakle narod ga je sam sagradio, a magjarske finance nisu ni krajčara do-prinesle.

Pripoznati nam je, da je pavilon u naravi mnogo ljepši nego li se to iz slike suditi može; kako će ga mnogo našega naroda najbolje lično viditi i motriti.

dosad gospodovao izključivo njemački jezik. Naša pobjeda u Dalmaciji jest tim znamenitija, što so izvojovali proti zajedničkoj talijansko-srbskoj stranci, koja se i ovom prigodom osvjedočila, da joj u Dalmaciji nema budućnosti. Ali nadamo se, da će se naša braća Srbi osvestiti, pa vratiti u kolo svoje rođeno braće, s kojim mogu mnogo i u Dalmaciji, a bez njih baš ništa. Vele, da se g. Bajamonti, vodja talijanskog u Dalmaciji stranke, uslijed te hrvatske pobjede, misli preseliti u svoju staru domovinu Italiju, odkad su tamo so bili nekada doselili tamo njegovi predci. Uvedba narodnog jezika u četiri niže razredne srednje škole u Kranjskoj jest nam poštorakom, da se o iskrenosti Taaffejeve vlade nismo prevarili, pa da se i mi Hrvati u Istri možemo nadati boljoj budućnosti. Mi se u Istri nalazimo u svih istih okolnostih, u kojih se naže naša braća u Kranjskoj i Dalmaciji; pa što vriedi za njih, da što i neviđeni i za nas? Ako uspijevaju hrvatsko gimnazije u Dalmaciji, zar ne bi uspijivala jedna i u Istri? Ali ono, mi još nemamo ni pučkih narodnih škola, nego nas mitče nemajinskim talijanskim jezikom. Kad već jednom kod nas biti konac r taj u nobo vapijućoj nepravdi? Zataci težke prireza na škole, u kojih se dječjica studiraju otcu i materi, je takva bol, da joj nema imena, da će to prestati?

Sutra će se ministar skupnai financijah Kallay zaputiti u Bosnu Hercegovinu, da se već jednom na stani božji mir i u onih nevoljnih pokrajinali. Kažu da će prije svega pročistiti činovništvo, koje da je mnogo krivo tamоšnjim nemirom. Čuјa se još i to, da Kallay misli sazvati bosansko-hercegovačku na rodnu skupštinu, da sazna iz ustih samoga naroda, kojo i kalcve su nje gove rane, pak da jih onda stanoličiti po njegovu savjetu i želji. Sav svjet zna, da su najveća rana onog naroda odnošaji, što obstoje med kmeti i njihovimi gospodari; pa ako se ti odnošaji sretno rieše, riešilo se sretno i čitavo bosansko-hercegovačko pitanje. Kod toga riešenja nevalja nikad zaboraviti, da jo onaj nevoljni narod većim dielom postao tudjim kmetom, jer se prigodom turskog osvajenja nije htio odreći vjere svojih otacâ. Pokorio se sili, a iz sile nikad prava, nego se silom odbija, čim se pride sila zgoda.

Sutra se otvara tršćanska obrničko-poljodjelska izložba, koju će glavom otvoriti nj. visočanstvo carevrat, nadvojvoda Karol I. ljudovit. Prokjuće sudiло se u Lavovu i Galiciji onim Rusinom, koji su bili proljetos zatvoreni tobože radi veleizdaje, a ono nisu nego samo nekoji bili odsudjeni na nekoliko mjeseci zatvora radi rušenja javnog mira.

U vjanskoj politici, Egipat pa
Egipat, kao i danas petnaest dana.
Englez i u Aleksandriji, a Arabi paša
u Aleksandrijskoj okolici, gdje jih
čeka, da se s njimi pobije. Uz Arabi
pašu sav muhamedanski svjet, što
tajno što javno, a uz Engleze dosad
nитко па нико. Engleska zaklinje
Italiju, neka joj ona dodje na pomoć;
ali Italija odgovara, da se ona drži
triuh sjevernih carstava, koja s daleka
gleđaju Škripac, u koji se Engleska
ulovila. Nego carigradska konferencija
već kada tada nagovorila turskog
Sultana, neka on poslje svoju vojsku
u Egipat, da ga umiri. Sultan pri-
stao i obećao, da hoće, ali pod tim
uvjetom, ako se prije Englez i povuku
iz Egipta na svoje morske oklopnače.
A Englez? Englez kažu, da će dr-
žati, što su zakvačili, kao svoje. Da-
pača traže od Sultana, neka samog

Arabi pašu proglaši izdajicom. Sultan neće toga nikad učiniti, dobro zna, da jo Arabi paša razpina daleko i široko vatru vierskog fanatizma ili pomamnosti, pa danim neopreznim postupkom može najviše sebi škoditi. A Francuzi? i oni kažu, da jo Engleskoj doturska pomoć, kad se već došlo do ludoštiti, kako kažu, da im se oti Egipat vrata otvore. Nego ministarstvo bijaš ipak spremno, pošle tamo nekoliko hiljadah vojske, da brane barem Suezki kanal. A ono, narodna skupština nehtiede prestatiti na trošak, što ga tomu treba. Usled čega ministarstvo odstupilo, Grévy predsjednik Republike saznao, da li bi sastavio drugo ministarstvo, il rasputio skupštinu. Sa dalačko Englezoviču, da su jih Francuzi prevarili. Tko se kod tog posljednjeg broja smije, jest najprije Bismarck, a onda Italija. Bismarck se smije, jer zavadio Englezice i Francuze; a Italija se smije, jer njezinu dosadanju u Africi protivnici tražio njezinu rukom, ona jih ponasito odbija. Sad neka pogodi, tko je junak, kako će ta stvar uvršiti. Arabi paša pisao na Gladstonovo namenito pismo, iz kojeg se najbolje vidi svu jezgru i zamisao sadašnjeg egipatsko razmirice, pa kojo čemo i uštampati u dojdućem broju, a neće tako biti u nedobru, jer se onđe vari neće doče ni za dlaku promoviti na boljo. O drugih čemo stvariti, ako Bog da, drugi put pričati.

Ali na svjetlu nemože ništa prigovoriti
da će na vidjelo iznijeti i čine i o
sfejoli njihovoj surovnosti i opukos-
tini (fandezza). Našo sa obće štovanji
iz toga kraja i zastupnik na pos-
saboru, kojegu je io podio napadani
nuto te je zamoljen i od drugih
drugovačkih svećenikačkih upravio pisan
urednika porečkog lista, u kojem
dopisnika, da uvede nedjela i osoba,
opazio u Liburniju pa da će još veoma
dužiti. Uredništvo odgovara dolje po
nomu gospodinu, »da je dužno po z
primati izpravku samo za činjenice
pi se odnosile na pojedine osobe a
biti istinile... te objećaje, da će u s
i kad mu se bude svladilo o
daniti. Samo brzo! Iz dolnjega
vidit će naši čitatelji, da njo g. ž.
tražio, da se što izpravi već jedino
dopisnik izdaje sa stvarmi i osobama
vidjelom, jer je cijelo samo osvajljavanje
lij, nesakrivanje, kad znadeš osvajljavati
djeli na poje, atko ne, nisi pošten.
Pisano upravljenje na uredništvo
nupomenutoga lista u talijanskom je
glazu u prevodu:

»Zamoljen sam od moje braće župni
kapelančić, neka se obratim, prošlogom nu
planika članaka tiskanu u listi pod naslovom
iz litočini granačik Istre, da objedam i
koji se ovdje i ondje dogadjaju tu morskih i
Liburniju, i osobe, koji ih počinju, u o
njihovoj surovnosti i opukosti. Nudam sa
deti bit tako uključen izkazati nam u to
da tim više, što su te ja dopisnik, tu mor
obvezan u svojem članku i vršćenom u »L
tek. br. 27.

59

it. Veli
osobe u
ne-
župnik
rečkom
je dir-
svojih
no na
prost
koje je
na za-
dipisa-
akonu
koji
nebi
godno
bjelo-
pisma
apulk
lo, da
je. De-
l, iz-
gori
eziku
ikah i
dov-
omov
činu,
obalu
tečelj
da i
ratno
istru-
k.
topovah sa trijuh ratnih brodovah, koji su usidreni nedaleko od Izložbe. Do pred njekoliko danah nije se očekivalo, da će se Izložba moći otvoriti na današnji dan, jer još mnogo toga nije uređeno i trebat će kakvih 15 danah, da bude izložba gotova, nu spak otvorila se je danas, kako bi to iz početka odlučeno. Kod otvorenju zastupat će poslovnu Hrvatsku predsjednik Širogvođačko-obrtničke komore g. Janko Grahor i tajnik g. Milan Kraljević, a od umjetničke strane, g. prof. Dr. Kršnjavi. Izložba ostat će otvorena od 1. augusta do 15. septembra od 8 satih u jutro do 8 na večer; od 16. septembra do 15. oktobra od 9 u jutro do 5 poslijе podne; od 16. oktobra do 15. novembra od 10 u jutro do 4 na večer. Ulaznina bit će redovito 50 novčića, svaki četvrtak 1 for, a svaku nedjelju 20 novčića isto tako plaćat će 20 novčića ulaznino pol sata prije nego li su svaki dan zatvorili izložbu. Svako popodne svirati će u izložbenom prostorijah dva vojnička glasbe, za želudac i grlo dobro je obskrbljeno, imade unutri gostionica i pivarniča, gdje će se moći do kasnije ljudi zadružiti. Kako rekosmo u posljednjem broju, opet savjetujemo našemu pučanstvu, da udesi svoj dolazak u Trst od 1. do 15. septembra.

† **Ivan Pavao barun Polosini**

zastupnik ladinskih občina zapadne Istri na carevinčkom vleču u Beču kao što i zastupnik na zamajskom saboru u Poreču preminuo je 13. prošloga mjeseca nakon duga i težke bolesti u svojem rođnom mjestu Poreč u 83. godini svojega života. Poslednju počast izkazala su mu sve stranke bez razlike narodnosti. U njem gubi talijanska stranica u Istri svojega uglednoga pristašu.

Različite viesti

Različite viesti

Izbor zastupnika u ladanjski kotarji Kopra, Buzota i Pirana porečki sabor imao je biti, kao i smo poslednji put javili, na 2. avgusta. Obično vam, da ćemo se govorno sa ovdešnjim političkim drštvom »Edinost« za dobro preporučiti kandidata, koji bi vas vredno zastupao u saboru. Budući je međutim izbor pronašen na 9 tekućega mjeseca pruža nam se prilika, da vam putem našega lista preporučimo čovjeka, koji uživa vaše povjerenje a taj jo na primanj mjestu preporučeni »veleučitelj gospodin Vjekoslav Spinetić, c. k. katarski nadzornik u Kopru«. Čujemo da je njekoliko odličnih birača koplarskoga i buzetskoga kocara došlo do njoga te ga zamolilo, da prima kandidaturu. Vjekoslav Spinetić primio je namjeru moju čestitku, na vam je takođe, hoće li neće biti vašim zastupnikom. Gosp. Spinetić osobno poznajuemo pa ga nemožemo nego najtoplje preporučiti. Čovjek je mlad al' uman, česen i pošten a uz to domaći jo vašin, koji je iz vaše krvi potekao, počinjava vaše potrebe i nevoje, ljubi svoj rod i narod.

Gospodo birači! Jednodušno biraće ga za svojoga zastupnika, neće se zastrašiti ilog odgovoriti od koga, pokazati, da živimo u svojoj imlj. g. *Vojkošlav Špinčić* neka bude š zastupnik, U to ime pomož Bog!

Presv. biskup Dr. Ivan Nepavina prispio je 29. pr. mjeseca u 2/3 podne na vladnom parobrodicu „Peleš“ u Trst. Njemu su susret bijahu se dali preč. kanonici gg. Dr. *Susi i Šterk*, trčanskoj luci dočekao je i pozdravio biskupa dekanu kalničnoga kapitula, g. namjestnik i još ujekoj predstojnika i obilježja. Sakupilo se bilo i ilepo oživo pučanstvo. U biskupiju ga pozval prost kapitula g. Dr. *Schneider* u sruću velikog broja trčanskoga svećenstva, koja ga je tamio čekalo. Nedjelju 6. avgusta bit će, kao što smo već bili spomenuli, svečana instalacija u stolnoj crkvi Justa.

Jr. Istina, istina po moju durul Da nisam štel besela, skoro da nebl veroval

* *

Ju. Frane povej mi malo te lepo prosim
ča j' to bezobraznost i neotesanost?

Fr. Bezobrazan bi bila na priliku on ki bi pisal onako kako j' pisal on kurisputen va 27. broje porečkega listića pod naslovom »Dal confine orientale dell'Istria», kada onako baš po hajdučki napada na ljudi keni u vredan ni da im žujuzne na postoleh odveže.

Ju. A neotesanost?

Fr. Neotesan je na priliku on ki kada pride va tuje mesto nezna poštovati ni običaji ni navad ni zajnica ni ljudi ki su ga gladnjene mihranili.

Ju. To dešće zapametit.

* *

Fr. Jure ča misliš ki j' pisal on artikul va 27 broje gornjoga listića je A ale B ale C?

Ju. Ni A ni B ni C ni D ni E lego pusti me ča, ču ti drugi put povedat.

Ocrnjivanja.

Porečki listić donio je u 27. broju našeg glavnog članka "dal konflikt orientalci deli Istru", gdje nastoji dokazati, da Hrvati su Hrvati. Mi smo i osjećamo se Hrvati, budući tako punom torbom ignorirajuće žaleće, kako nestaje u Istri Talijanah, tako bi nevoljan, da nas Bog zna kako skruti. S ovakvimi ljudi se ne radi razvijati, vi su zreli za ludnicu. Ne nebje to dosta! Valunsumera audacter. Napada na naše vrijeđane svedenike u Liburniji, kojim ne čovjek

om. Ali
initi, jer
razpirio
werskog
a da bi
mogao
i? Sad
j i dosta
ošlo do
se opet
u mini-
mo, da
vojske,
l. Ali
e pri-
treba.
pilo, a
je sad
mini-
. Sad
Fran-
pos-
mark,
a, jer
a Ita-
rukui,
neka

na svetu nemože ništa prigovoriti
da će na vidjelo iznjeti i čine i c
stielo njihovoj surovnosti i opakosti
fanezeza). Našao je obve ţtovan
iz toga kraja i zastupnik na pos
saboru, kojegu je to podlo napadano
nulo, ta je zamoljen i od drugih
drugova svećenikah upravio pisan
uredniku porečkog lista, u kojem
dopisniku, da uvede nedjela i osobe
opazio u Liburniju za da te jih econ
dušiti. Uredništvo odgovara delo po
nomu gospodinu, „da je dužno po z
primati izpravak samo za čjenjene
bi se odnosile na pojedine osobe a
bile istinile . . . te obećaje, da će u s
vremenu i kad mu se bude svidjilo o
daniti. Samo brzo! Iz dolnjega
uvidit će naši čitatelji, da nije g. ž.
tražio, da se ſo izpravi već jedino
dopisnik Izadje sa stvarni i osobom
vidjelo, jer je cieko samo osvajajući
lijo, nesukrivaje, kud znadeš osvajala
dji na polje, ako ne, ništa pošten.

Pismo, upravljeno na uređujuće
nапоменутоју listu u talijanskom je
glasi u prevedu:

„Zamoljen sam od moje braće župni
kapeljana, neka se obratim prušom
planika članika tiskani u listi pod naslovom
uz istočnih granicama Istra, da objedim i
koj se ovde i onda dogadjaju uz morsku i
Liburniju, i osobe, koji jili počinju, u e
njihovoj surovnosti i opakosti. Nudam se
dati del tako uljedan izkratki nam u ju
to tim vise, što se taj dopisnik na to mora
obvezno u svojem članiku isvršenom u -l
1. tek. br. 27.

59

it. Veli
osobe u
ne-
župnik
rečkom
je dir-
svojih
no na
prost
koje je
na za-
dipisa-
akonu
koji
nebi
godno
bjelo-
pisma
apulk
lo, da
je. De-
l, iz-
gori
eziku
ikah i
dov-
omov
činu,
obalu
tečelj
da i
ratno
istru-
k.
topovah sa trijuh ratnih brodovah, koji su usidreni nedaleko od Izložbe. Do pred njekoliko danah nije se očekivalo, da će se Izložba moći otvoriti na današnji dan, jer još mnogo toga nije uređeno i trebat će kakvih 15 danah, da bi se izložba go-
tova, nu spak otvorila se je danas, kako bi bilo iz početka odlučeno. Kod otvorenju zastupat će poslovnu Hrvatsku predsjednik Šveđko-obraćničke komore g. Janko Gra-
hor i tajnik g. Milan Kraljević, a od umjet-
ničke strane, g. prof. Dr. Kršnjavi. Izložba ostat će otvorena od 1. augusta do 15. septembra od 8 satih u jutro do 8 na večer; od 16. septembra do 15. oktobra od 9 u jutro do 5 poslijepodne; od 16. okto-
bra do 15. novembra od 10 u jutro do 4 na večer. Ulaznina bit će redovito 50 nov-
čića, svaki četvrtak 1 for, a svaku nedjelju 20 novčića isto tako plaćat će 20 novčića ulaznino pol sata prije nego li su svaki dan zatvorili izložbu. Svako popodne svirat će u izložbenim prostorijama dva vojničko glasbe, za želudac i grlo dobro je obskri-
bijeno, imade unutri gostionica i pivarniča, gdje će se moći do kasnije ljudi zadružiti. Kako rekosmo u posljednjem broju, opet savjetujemo našemu pučanstvu, da udesi-
svoj dolazak u Trst od 1. do 15. septembra.
† **Ivan Pavao barun Polosini**
zastupnik ladinskih občina zapadne Istri na carevinčkom vleču u Beču kao i zastupnik na zamajskom saboru u Poreču preminuo je 13. prošloga mjeseca nakon duga i težke bolesti u svojem rođen-
nom mjestu Poreč u 83. godini svojega života. Poslednju počast izkazala su mu sve stranke bez razlike narodnosti. U njem gubi talijanska stranica u Istri svojega uglednoga pristašu.

Josipa Trinajstićeva rodom iz sv. Mateja kod Kastva, 17 godina star, učiteljska pripravnica u Gorici preminula je nakon kratke bolesti u Gorici dne 26. prošloga mjeseca. Na vruću njezinu želju roditelji ju prošlo godinu odposlao na utjelešće te sada na koncu školske godine mjesto da se povrati u narečni ljubzeni roditeljstvo, odputila se u vječnost. Polakoj Josipu nijeslo veoma čednji, murišljiv i darovita djevojka, jednom rieci riesla ju sve vrline budove učiteljice. Razluženom očen i razvezivenoj majci neka budu ove rieci utjehom kod njihovoga nenaknadivog gubitka i Vležni ti pokoj, prorano uvekli cvjeti!

Plata Valentin, duh, pomoć
u Brezovici, premijun je u gospodini dne
3. pr. Julija u rodnom su mjestu Lasicu
(Užice), u 29 god. vječka svoga. P. N. M.
Zamjenjnikom poglavice bosanske
uprave u civilnih stvarih u Sarajevu imeno-
van je po želji bosanskoga ministra
Kallay-a gaop. **Theodor baron Nikolić**. O
njemu piše magjarski list **Budapesti Hir-**
lapa ovakvo: "Tko je on?" Bogat Toron-
talski posjednik, bečki stanovnik, konser-
vativni velikaš, izobrazjen čovjek, četrdeset
godina mu je; Srbin je po vjeri, Niemac
po jeziku, a Magyar po državljanstvu...
Mnogo važnije je ono pitanje, što će on
tanu dole raditi. Da, ali toga još on sam
nezna. Doskora će već dole putovati s
Kallayem čeliču zemlji i ovaj će mu već
kazati, jer osim toga, što je čestit čovjek,
preporuča Nikolića za težku zadatu, koju
preuzimlju, to, što je Kallay prijatelj.
Nisu htjeli, da bude adjutans Magjara; nisu
htjeli, da bude Austrijanac, nisu htjeli, da
bude Hrvat; civilista pakto mora biti, pri-
kladna urođenjnika Bošnjuka nenadjoše,
zato je postao Nikolić, koji je i Magyar i
Austrijanec i Srbina. Tako magjarski list
a nam je ovom prigodom primjetiti, da
sada ostavljaju Bosnu i Hrvatsku, dajući
valjant i vrši činovnici u Hrvatske, da u

mjestu magjarskim pristašem.

Nezabavljost Pod ovim naslovom donaša 29. broj porečkoga lista "Istria" podujli članak, gdje se gorko tuži, što je istarska i tršćanska mladež talijanske narodnosti učeće se na visokim talijanskim i Gradec opolstala na jednu red tršćansku novinu "čitovanje", gdje odrešito izjavljuje, da novina "Istria" neodgovara ni svojemu programu ni načinu, koje su se ju po lagale pa do joj stoga javno izrazuje svoje nepouzdanje (scorsassare). Podpisano je 11. jih 42. To čitovanje pre-tampala je i "Istria". Dakle smo došli do toga, da o porečkom lističu neće više da suju ni talijanski mladići.

Iz San Francisco u Americi
Callifornija šalje nam nepoznati prijatelj
pod hrvatskom adresom tamošnji veliki
list *"San Francisco Chronicle"*, na čemu
su budi ovim izrečena naša hvala.

Majharska bahatost. Ovih dana sjeđio u mjejkoj gostonji ovjde u Trstu i vrat uz nejekoliko Majhara, koji su vamo došli valjda radi izložbe. Međ ostalim povedoše razgovor i o hrvatskom paviljonu, kojemu se sve čudi i divi, pa nevjue kako bi radi toga svoj jač Izkaličić jedan: Hrvati su si sami svoj paviljon pravili alli mi Majhari čemo ga platiti!

Balzaci tata. Neke noći provrili tata stari stvarnoga francuske romanopisača. Stropot probudi Balzača i vidje otvorena vrata, kako se zločinac trudi, otvorl odpiraćem ormar, u kojem je slio niz novaca. Balzac pronišljisek sač, kako da se oslobodi neugodnoga sta, pa se najviđom uzo glasno smijati. Te se okreće, lematore glasno slavljati.

